PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej im. Hugona Kołłątaja

W ZESPOLE SZKOLNO – PRZEDSZKOLNYM W WIESZCZĘTACH

Rok szkolny 2023/2024

Uchwalony przez Radę Rodziców w dniu 20 września 2023 r.

i przyjęty do realizacji przez Radę Pedagogiczną w dniu 26 września 2023 r.

Podstawa prawna:

1. *Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 r. poz. 1234).*
2. *Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 900).*
3. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).*
4. *Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).*
5. *Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).*
6. *Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700).*
7. *Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw. (Dz. U. z 2015 r. poz. 875)*
8. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).*
9. *Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700 ze zm.).*
10. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).*
11. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).*
12. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).*
13. *Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.*
14. *Statut Szkoły Podstawowej w Wieszczętach.*

I. Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Wieszczętach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na złożeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Kierunki polityki oświatowej na rok szkolny 2023/2024:

1. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
2. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
3. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
4. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
5. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
6. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest

jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Program określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

1. Wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
2. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024
3. Wniosków i analiz z pracy zespołu wychowawczego oraz zespołu pomocy psychologiczno - pedagogicznej,
4. Sugestii ze strony rodziców.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

1. Powszechną znajomość założeń Programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
2. Zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w Programie,

3. Respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
4. Współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
5. Współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

II. Misja i motto szkoły

„Dziecko jest wspólnym dobrem rodziców i szkoły."

W naszych działaniach kierujemy się zasadą:

„My uczymy przy wsparciu rodziców. Rodzice wychowują z naszą pomocą"

III. Model wychowanka:

Po klasie III

1. Dziecko jest samodzielne.
2. Potrafi poprosić o pomoc w sytuacjach dla siebie trudnych.
3. Potrafi dbać o zdrowie i bezpieczeństwo - bezpiecznie się zachowuje.
4. Zna zasady i normy zachowania obowiązujące w szkole i poza szkołą.
5. Odróżnia zło od dobra, w sytuacjach codziennych odpowiednio na nie reaguje.
6. Jest koleżeńskie, potrafi współpracować w grupie.
7. Jest świadome swoich obowiązków i praw.
8. Chętnie pomaga innym.
9. Szanuje innych ludzi.
10. Identyfikuje się ze swoim środowiskiem lokalnym.
11. Zna i szanuje tradycje oraz symbole narodowe.

Model absolwenta:

Uczeń kończący naszą placówkę:

1. W życiu codziennym kieruje się zasadami etyki i moralności,
2. Zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
3. Szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
4. Prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
5. Zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
6. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. Covid-19),

7. Zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
8. Jest tolerancyjny,
9. Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
10. Jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
11. Posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
12. Zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią covid-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego,
13. Rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
14. Szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
15. Jest odporny na niepowodzenia,
16. Integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

IV. Cele ogólne

1. Wszechstronny rozwój dziecka we wszystkich sferach jego osobowości (fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej i duchowej)
2. Przygotowanie do życia i aktywnego udziału w grupie i w społeczeństwie.
3. Ochrona ucznia przed zachowaniami ryzykownymi, czyli takimi które zahamują bądź zakłócą jego rozwój.
4. Promowanie zdrowego trybu życia – u jego podstaw znajduje się przekonanie, że należy skierować uwagę dzieci na to, co pożyteczne, na to, co daje radość, przyjemność i poczucie zadowolenia z życia i z samego siebie. Przyjmuje się założenie, że gdy dzieci nauczą się dbać o swoje dobre samopoczucie fizyczne, psychiczne, społeczne i duchowe – groźba sięgania po substancje uzależniające będzie mniejsza.
5. Kształtowanie umiejętności odmawiania i podejmowania samodzielnych decyzji - oparty jest na założeniu, że młodym ludziom oprócz wiedzy o szkodliwości substancji uzależniających, niezbędna jest również umiejętność mówienia „nie” w sytuacjach, gdy ktoś wywiera nacisk oraz umiejętność podejmowania samodzielnych decyzji.

Bez tych umiejętności istnieje duże prawdopodobieństwo, że młody człowiek w sytuacjach nacisku i wyboru, nie będzie potrafił podjąć właściwej decyzji.

6. Cel racjonalno – poznawczy opierający się na przekonaniu, że dostarczenie odpowiednich informacji o substancjach uzależniających i szkodliwych skutkach ich zażywania spowoduje, że dzieci będą chciały podejmować odpowiednie dla siebie decyzje.

V. Cele szczegółowe z zakresu wychowania i profilaktyki.

Cele szczegółowe są realizowane w poszczególnych klasach. Plany pracy wychowawczo – profilaktycznej opracowywane przez wychowawców zawierają zadania i formy realizacji tych celów. Cele są utrwalane i poszerzane w kolejnych latach nauki.

Poniższe cele szczegółowe zostały uzupełnione o wnioski i rekomendacje opracowane na podstawie wyników ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w poszczególnych klasach przez wychowawców i pedagoga szkolnego w czerwcu 2023 r.

Klasa I

Dziecko znajduje swoje miejsce w klasie szkolnej i działa w niej.

Efekty działań wychowawczych:

1. Dziecko akceptuje swoją klasę i swojego wychowawcę,
2. Ma w niej swoje miejsce i czuje się w niej bezpiecznie,
3. Dziecko zna podstawowe formy zachowań zgodnie z ogólnie przyjętym systemem wartości,
4. Chętnie podejmuje działania, umie współpracować w grupie, pomaga innym.

Klasa II

Dziecko zna normy dobrego zachowania i według nich postępuje.

Efekty działań wychowawczych:

1. Dziecko szanuje innych ludzi,
2. Zna symbole narodowe i potrafi się wobec nich zachować,
3. Potrafi zachować się zgodnie z obowiązującymi normami.

Rekomendacje na rok szkolny 2023/2024:

1. Kontynuować pracę i rozwijać następne pozytywne oddziaływania i zachowania,
2. Realizować główny cel wychowania przypisany do klasy II,

3. Integrować grupę,
4. Uczyć bezpieczeństwa i kultury w potrzebnej w codziennym życiu.

Klasa III

Dziecko umie zachować się w sytuacjach trudnych.

Efekty działań wychowawczych:

1. Dziecko zna pojęcia: norma, tolerancja, godność,
2. Jest świadome swoich obowiązków i praw,
3. Dostrzega różnice między ludźmi,
4. Odróżnia dobro od zła, i w sytuacjach codziennych odpowiednio na nie reaguje,
5. Zna formy odmawiania innym osobom,
6. Wie do kogo zwrócić się o pomoc.

Rekomendacje na rok szkolny 2023/2024

1. Wprowadzenie nowej innowacji, połączonej z zadaniami programu profilaktyczno - wychowawczego klasy III,
2. Rozwijanie świadomości zdrowego trybu życia: ruch, zdrowe odżywianie,
3. Organizowanie zajęć otwartych dla rodziców,
4. Zapraszanie gości, którzy przybliżą tematykę realizowanąw klasie III (np. spotkanie z pielęgniarką, ratownik PCK)
5. Aktywny udział w akcjach, imprezach, uroczystościach szkolnych,
6. Kultywowane tradycji na wszystkich zajęciach,
7. Organizowanie wyjść, wyjazdów i wycieczek,
8. Przypominanie zasad BHP i zadbanie o bezpieczeństwo w klasie i w szkole,
9. Integracja zespołu klasowego.

Klasa IV

Dziecko wie jak komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi.

Efekty działań wychowawczych:

1. Dziecko nabywa umiejętności uczenia się,
2. Umie wyrażać swoje myśli,
3. Zna i stosuje w praktyce zasady aktywnego słuchania,
4. Potrafi wypowiadać się w swoim imieniu, szanuje opinie innych,
5. Otwarcie wyraża swoje prośby, sądy i oczekiwania,

6. Stosuje odpowiednie formy zachowania w odniesieniu do dorosłych i rówieśników.

Rekomendacje na rok szkolny 2023/2024:

1. Integracja zespołu klasowego z nowym wychowawcą,
2. Dalsze rozwijanie samodzielności uczniów,
3. Organizacja pomocy koleżeńskiej,
4. Rozwijanie zainteresowań uczniów zgodne z ich potrzebami: sportowych, tanecznych, recytatorskich oraz muzycznych i plastycznych w ramach szkolnego koła muzycznego i plastycznego, organizacja wycieczek.

Klasa V

Uczeń jest świadomy swojej przynależności do społeczności, w której dorasta.

Efekty działań wychowawczych:

1. Zna swoją okolicę i wybrane miejsca na terenie Polski (z uwzględnieniem legend),
2. Szanuje pamiątki związane z kulturą i historią naszego narodu,
3. Zna dzieła artystów polskich (ze szczególnym uwzględnieniem twórców regionalnych),
4. Zna symbole narodowe i hymn państwowy.
5. Potrafi poprawnie komunikować się z rówieśnikami i osobami dorosłymi,
6. Potrafi budować poprawne relacje rówieśnicze,
7. Potrafi wypowiadać się w swoim imieniu, szanuje opinie innych.

Rekomendacje na rok szkolny 2023/2024:

1. Analizowanie i omawianie niewłaściwych zachowań.
2. Praca nad integracją klasy.
3. Wdrażanie do większej samodzielności.
4. Konsekwentne egzekwowanie ustalonych w szkole norm i zasad.

Klasa VI

Dziecko staje się aktywne, ciekawe świata. Potrafi planować i realizować zadania.

Efekty działań wychowawczych:

1. Uczeń zdaje sobie sprawę ze swej roli w życiu,
2. Potrafi przewidzieć rezultaty swojego zachowania,
3. Umie współpracować w grupie.
4. Zdobytą wiedzę wykorzystuje w praktyce.

5. Potrafi przedstawić istotę: koleżeństwa i przyjaźni, sympatii młodzieńczych, pierwszych fascynacji, zakochania, miłości; zwraca uwagę na potrzebę i wartość wzajemnego szacunku, udzielania pomocy, empatii i współpracy.

Rekomendacje na rok szkolny 2023/2024:

1. Podejmowanie działań w zakresie uwrażliwiania i kształtowania postaw tolerancji,
2. Wdrażanie do większej samodzielności,
3. Analizowanie i omawianie niewłaściwych zachowań,
4. Promowanie właściwych zachowań,
5. Praca nad integracją klasy,
6. Konsekwentne egzekwowanie ustalonych w szkole norm i zasad,
7. Utrwalanie wśród uczniów zachowań asertywnych mające na celu nieuleganie presji rówieśników,
8. Zwracanie baczniejszej uwagi na izolowanie się uczniów od grupy rówieśniczej, wpieranie uczniów izolowanych.

Klasa VII

Uczeń staje się świadomy siebie.

Efekty działań wychowawczych:

1. Uczeń ma szacunek do siebie i swojego ciała.
2. Uczeń wie, że każdy jest inny i szanuje to.
3. Uczeń potrafi wyrażać swoje emocje i panować nad nimi.
4. Uczeń uczy się rozmawiać na ważne dla siebie tematy.
5. Uczeń zaczyna dostrzegać swoje mocne strony.

Rekomendacje na rok szkolny 2023/2024:

1. Poszukiwanie nowych technik uczenia się i przekazywanie ich uczniom (przeniesiono z klasy VI),
2. Większe zaangażowanie siódmoklasistów w życie szkoły.
3. Praca nad integracją klasy.
4. Używki wśród nastolatków – zagrożenia płynące z ich stosowania.

Klasa VIII

Uczeń jest przygotowany do uczestnictwa w kolejnym etapie życia.

Efekty działań wychowawczych:

1. Uczeń potrafi podejmować mądre decyzje, na bazie zdobytej wiedzy i doświadczenia. Potrafi reagować i przeciwstawiać się niewłaściwym i nieakceptowalnym społecznie zachowaniom.
2. Potrafi wyznaczać sobie cele krótko i długoterminowe.
3. Zna konsekwencje nieodpowiedzialnych i ryzykownych zachowań.
4. Zna zagrożenia okresu dojrzewania, takie jak: uzależnienia chemiczne i behawioralne, presja seksualna, pornografia, cyberseks, prostytucja nieletnich; potrafi wymienić sposoby profilaktyki i przeciwdziałania.
5. Rozumie, na czym polega prawo człowieka do intymności i ochrona tego prawa.
6. Bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania.
7. Świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany.
8. Jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie.

Rekomendacje na rok szkolny 2023/2024:

1. Wprowadzić uczniów do sal lekcyjnych na górnym korytarzu na wszystkie zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne.
2. Zaprosić na spotkania z ludźmi różnych zawodów.
3. Zorganizować spotkania z wolontariuszami i zachęcać uczniów do bycia nimi.
4. Wzmacniać w dalszym ciągu relacje w grupie, niwelując wszelkie niepożądane zachowania.

VI. Charakterystyka szkoły

W roku szkolnym 2023/2024 szkoła liczy 131 uczniów w klasach I – VIII.

W skład szkoły wchodzą trzy oddziały klas I - III i pięć oddziałów klas IV – VIII. Kadrę pedagogiczną stanowi 26 nauczycieli. Szkoła posiada 7 sal dydaktycznych dla klas I-VIII oraz bibliotekę, świetlicę szkolną/stołówkę, gabinet pielęgniarki, gabinet pedagoga/logopedy, salę gimnastyczną, boisko wielofunkcyjne i boisko trawiaste, plac zabaw. Placówka jest wyposażona w pomoce dydaktyczne umożliwiające pracę metodamiaktywnymi z uwzględnieniem technologii komputerowej. Każda sala lekcyjna wyposażona jest w sprzęt komputerowy, tablice interaktywne bądź projektory.

Szkoła zapewnia ofertę zajęć dodatkowych. Należą do nich: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego i matematyki, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rewalidacyjne, socjoterapeutyczne, zajęcia z pedagogami, zajęcia rozwijające dla klas I-III, zajęcia rozwijające dla klas VII – VIII i IVoraz koła zainteresowań: koło plastyczne, muzyczne.

Do czynników chroniących w naszym środowisku należą:

1. Bezpieczne sąsiedztwo szkoły,
2. Dobry klimat szkoły,
3. Dobrze wyszkolona kadra nauczycieli,
4. Indywidualne cechy uczniów, którzy nie sprawiają większych problemów wychowawczych – uczniowie są radośni, pogodni, brak bójek, czynów chuligańskich, sytuacji zagrażających zdrowiu,
5. Uczniowie realizują obowiązek szkolny – brak wagarów,
6. Dobre relacje z rodzicami,
7. Sytuacja rodzinna uczniów – rodziny w większości pełne,brak informacji o rodzinach objętych niebieską kartą lub z problemem alkoholowym.

Do czynników ryzyka należą:

1. Lokalizacja szkoły – mały dostęp do miejsc rekreacji, świetlic środowiskowych i ośrodków kultury,
2. Niekorzystanie w praktyce z wiedzy przekazywanej przez wychowawców i specjalistów - incydenty cyberprzemocy, sekstingu,
3. Obniżona motywacja uczniów do nauki
4. Mała liczba uczniów chętnych w działania dodatkowe – konkursy, imprezy szkolne itp.
5. Niepełna wiedza rodziców dotycząca działań szkoły i problemów dzieci.
6. Zainteresowanie wśród uczniów klas starszych używkami typu e-papierosy.
7. Przemoc psychiczna między rówieśnikami.

VII. Wartości wybrane przez społeczność szkolną

Diagnoza przeprowadzona końcem czerwca 2023 roku wśród uczniów, rodziców i nauczycieli wykazała, że dla naszej społeczności szkolnej najważniejszymi wartościami sątolerancja, zaufanie, sprawiedliwość, dobro, wiara,prawda, zdrowie i życie

ludzkie,przyjaźń, uczciwość, wzajemny szacunek, miłość,życie rodzinneorazpatriotyzm.Dla rodziców ważnym aspektem jest także wzajemna pomoc, której doświadczają od pracowników szkoły, w sytuacji tego wymagającej.

Dla rodziców i wychowawców ważne jest, aby dzieci uczyły się przyjmowania odpowiedzialności za swoje postępowanie oraz rozwijały swoje zainteresowania i uzdolnienia. Dziecko powinno dążyć do zdobycia umiejętności radzenia sobie w życiu oraz bycia dobrym, uczciwym, ale i zaradnym człowiekiem.

VIII. Struktura oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych

Działania wychowawczo - profilaktyczne w szkole odbywają się poprzez realizację treści zawartych w planach działań wychowawczo - profilaktycznych poszczególnych klas oraz planach pracy pedagoga, psychologa, świetlicy, biblioteki i samorządu uczniowskiego.

Treści profilaktyczno – wychowawcze są realizowane w pięciu obszarach:

1. Zdrowie – edukacja zdrowotna,
2. Relacje – kształtowanie postaw społecznych,
3. Kultura – wartości, normy, wzory zachowań,
4. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych),
5. Współpraca z rodzicami.

Działania wykonywane są przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego, psychologa, a także Samorząd Uczniowski przy współpracy z Radą Rodziców oraz rodzicami uczniów. Nad całością czuwa dyrektor placówki.

Dyrektor szkoły:

1. stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
2. sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
3. dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
4. inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
5. współpracuje z zespołem wychowawców, nauczycielami, pedagogiem szkolnym, specjalistami oraz Samorządem Uczniowskim,
6. wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,

7. czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
8. nadzoruje zgodność działań szkoły ze Statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
9. nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

Wychowawcy:

Wychowawca klasy pełni zasadniczą rolę w systemie wychowawczym placówki. Jego zadaniem jest sprawowanie opieki wychowawczej nad dziećmi, a w szczególności tworzenie warunków wspomagających rozwój, proces uczenia się oraz przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie, a także:

1. kreowanie sytuacji, w których uczeń aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości,
2. kształtowanie umiejętności współistnienia w grupie rówieśniczej i społecznej poprzez wspólną naukę i wspólne działania,
3. budowanie u ucznia właściwego obrazu jego osoby poprzez rzetelną samooceną i informacje zwrotne,
4. zaszczepianie postawy pozytywnego i zróżnicowanego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen oraz sądów.

Pedagog:

1. Diagnozuje środowiska ucznia,
2. Rozpoznaje potencjalne możliwości oraz indywidualne potrzeby uczniów,
3. Rozpoznaje przyczyny trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych,
4. Organizuje różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
5. Aktywnie włącza się do edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia wśród uczniów, nauczycieli i rodziców,
6. Wspiera nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne uczniów,
7. Wspiera rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
8. Podejmuje działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.

Pedagog specjalny:

1. Udzielanie pomocy wychowawcom w zakresie rozpoznawania indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowania przyczyn niepowodzeń szkolnych.
2. Określanie form i sposobów udzielania pomocy uczniom, w tym uczniom wybitnie zdolnym.
3. Udzielanie różnych form pomocy psychologicznej i pedagogicznej uczniom realizującym kształcenie specjalne na podstawie orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
4. Udzielanie pomocy psychologicznej rodzicom uczniów, zwłaszcza uczniów z różnymi niepełnosprawnościami.
5. Podejmuje działania z zakresu profilaktyki i innych trudności dzieci i młodzieży.
6. Wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Psycholog:

1. Prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
2. Diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
3. Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb, w tym w formie zajęć rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne, innych zajęć o charakterze terapeutycznym, obserwacji, wsparcia psychologicznego, poradnictwa ikonsultacji;
4. Podejmuje działania z zakresu profilaktyki i innych trudnościdzieci młodzieży;
5. Minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
6. Inicjuje i prowadzi działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
7. Pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
8. Wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Rodzice:

1. Współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
2. Uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
3. Uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
4. Uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
5. Zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
6. Współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
7. Dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
8. Rada Rodziców – uchwala w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd Uczniowski:

1. Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z Planem Pracy Samorządu.
2. Uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
3. Prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
4. Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
5. Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
6. Dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
7. Podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

IX. Priorytety działań wychowawczo – profilaktycznych

1. Wszystkie działania zmierzają ku temu, by nasza placówka była przyjazna dzieciom i rodzicom.
2. Nasza placówka organizuje proces rozwoju ucznia ukierunkowany na jego sukces.
3. Realizację zadań zapewniają kwalifikacje i umiejętności kadry pedagogicznej.
4. Placówka integruje się ze środowiskiem lokalnym i promuje swoją działalność w tym środowisku.
5. Uczy odpowiedzialności, miłości do Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego.

6. Nasza placówka propaguje działania prospołeczne, ukierunkowane na pomoc innym – wolontariat.

Diagnoza potrzeb

Przeprowadzona w poprzednim roku szkolnym ewaluacja wśród: rodziców, nauczycieli i uczniów klas I-VIII ujawniła obszary wymagające szczególnej uwagi podczas opracowania programu wychowawczo – profilaktycznego.

W związku z powyższym w bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej i profilaktycznej będą ukierunkowane na:

1. Dalsze rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez wyjazdy, spotkania z ciekawymi ludźmi.
2. Pomoc dzieciom w zajęciach, które sprawiają im największą trudność.
3. Nadal uczyć i zwracać uwagę na formy zachowań uczniów z ogólnymi przyjętymi normami i zasadami panującymi w zespole klasowym i w szkole.Integrowanie zespołów klasowych, budowanie relacji.
4. Zwrócić uwagę na wychowanie prozdrowotne – szczególnie dotyczy to używek i ich wpływu na nasze zdrowie.
5. Spotkania profilaktyczne z Ireneuszem Brachaczkiem oraz policjantem dotyczące bezpieczeństwa
6. Warsztaty psychologiczne dotyczące zagadnień zdrowia psychicznego - budowanie odporności psychicznej, pozytywnego obrazu siebie, rozwijanie motywacji do działania. Problematyka zaburzeń psychicznych - profilaktyka zaburzeń nastroju.

Ponadto kontynuowane będą działania związane z:

1. Kształtowaniem tolerancji – dla osób niepełnosprawnych, chorych, wyglądających inaczej.
2. Wspomaganiem rozwoju dzieci w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej.
3. Wzmacnianiem relacji rówieśniczych – wspólne spędzanie czasu w sytuacjach pozaszkolnych – wycieczki, wyjścia, zajęcia sportowe. Prawidłowe funkcjonowanie w grupie.
4. Wzbudzaniem poczucia przynależności do grupy (moje obowiązki wobec innych).
5. Budowaniem poczucia własnej wartości, wiary we własne możliwości i siły.

6. Rozbudzaniem pasji i zainteresowań. Stwarzaniem przestrzeni do ich prezentacji.
7. Pobudzanie chęci niesienia pomocy – wolontariat.

X. Formy współpracy z rodzicami

1. Spotkania z rodzicami w celu przekazania informacji o wynikach w nauce dzieci oraz ich zachowaniu. Wymiana informacji i dyskusje (trzy razy w roku szkolnym).
2. Spotkania indywidualne z rodzicami w sprawach niecierpiących zwłoki dotyczących uczniów.
3. Organizowanie imprez klasowych i szkolnych.
4. Poznawanie oczekiwań rodziców poprzez rozmowy i ankiety.
5. Organizowanie warsztatów i spotkań dla rodziców dotyczących problematyki uzależnień i promocji zdrowia.
6. Zapraszanie rodziców na uroczystości szkolne, przedstawienia, lekcje otwarte itp.
7. Włączanie rodziców w organizację uroczystości szkolnych.

XI. Przewidywane efekty działań wychowawczo – profilaktycznych

1. Wzmocnienie osobowości ucznia i wyposażenie go w wiadomości i umiejętności społeczne. Ukształtowanie właściwych postaw u ucznia.
   1) Dziecko zna swoje miejsce w grupie i działa w niej,
   2) Dziecko zna normy zachowania i wg nich postępuje,
   3) Dziecko rozpoznaje sytuacje trudne i wie jak się w nich zachować,
   4) Dziecko potrafi prawidłowo komunikować się z otoczeniem,
   5) Uczeń jest świadomy swojej przynależności narodowej i lokalnej,
   6) Uczeń jest aktywny i ciekawy świata, wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce.
2. Rozbudzenie u dzieci zainteresowań i pasji, jako ciekawych form spędzania wolnego czasu.
3. Wzrost świadomości w odniesieniu do korzyści wypływających ze zdrowego stylu życia.
4. Wzrost świadomości wśród uczniów dotyczących zagrożeń wynikających ze stosowania używek typu papierosy, e-papierosy, napoje energetyczne.
5. Wzrost umiejętności dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów.
6. Wzrost asertywności uczniów, umiejętności, otwarcia się na drugiego człowieka i jego zrozumienia przy jednoczesnym poszanowaniu własnej godności.
7. Stworzenie właściwej atmosfery w szkole.

XII. Tradycje szkolne

1. Pasowanie na ucznia klasy 1.
2. Pasowanie na czytelnika.
3. Akademia z okazji dnia Komisji Edukacji Narodowej.
4. Akademia z okazji Święta Odzyskania Niepodległości.
5. Zabawa andrzejkowa
6. Mikołajki
7. Spotkania wigilijne w klasach.
8. Jasełka.
9. Dzień Babci i Dziadka.
10. Balik karnawałowy.
11. Powitanie wiosny.
12. Akademia z okazji Świąt Majowych.
13. Piknik rodzinny
14. Dwu dniowy wyjazd do Bochni - klasa III.

XIII. Propozycje ramowej tematyki godzin wychowawczych

1. Organizacja zespołu klasowego,
2. Troska o estetykę klasy i placówki,
3. Postrzeganie siebie i porozumiewanie się z rówieśnikami,
4. Troska o bezpieczeństwo i zdrowie,
5. Życie w najbliższym środowisku,
6. Rozwiązywanie problemów i trudnych sytuacji,
7. Poznawanie symboli, tradycji, obrzędów szkolnych i środowiskowych, narodowych i europejskich,
8. Współpraca z rodzicami i placówkami wspomagającymi szkołę,
9. Kompensowanie deficytów rozwojowych uczniów,
10. Edukacja kulturalna, dziedzictwo kulturowe szkoły, regionu, świata.

XIV. Ewaluacja programu

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły jest otwarty i będzie podlegać systematycznej ewaluacji, a ewentualne zmiany zostaną uwzględnione w następnym roku szkolnym.

W ewaluacji będą wykorzystane opinie uczniów, rodziców, nauczycieli. Stosujemy następujące sposoby ewaluacji:

1) ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli, rodziców w pierwszym miesiącu nowego roku szkolnego, po pierwszym półroczu oraz na zakończenie roku szkolnego;
2) badanie opinii na spotkaniach z rodzicami, na zebraniach samorządu uczniowskiego;
3) obserwacje i analizy osiągnięć szkolnych oraz zmian w zachowaniu, postawach i działaniu uczniów;
4) analiza dokumentacji szkolnej i zmian w niej zawartych.

Działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły, po przeprowadzonej wcześnie diagnozie i dokładnej analizie sprawozdań wychowawców, będą corocznie modyfikowane w ramach potrzeb.